

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Auteur

TER BESLISSING
Datum

20 februari 2023

Kenmerk
DGKE / 26445783

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Beslisnota bij Kamervragen van het lid Bontenbal
over de gevolgen van de inframarginale prijschap op
biogasproducenten met een
warmtekrachtkoppeling (WKK)

Parafenroute

Aanleiding

Het lid Bontenbal heeft op 16 december jl. Kamervragen gesteld over de gevolgen van de inframarginale elektriciteitsheffing op biogasproducenten met een warmtekrachtkoppeling (WKK). Op 19 januari is een uitstelbrief verzonden waarin werd toegelicht dat er meer tijd nodig was voor interdepartementale afstemming.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegde beantwoording van de vragen van het lid Bontenbal. U geeft hierin aan bereid te zijn om het plafond voor gasvormige biomassa naar 285 €/MWh te verhogen.

Kernpunten

- De vragen hebben betrekking op de inframarginale elektriciteitsheffing voor biogasproducenten met een WKK. Deze kwestie is ook besproken tijdens het tweeminutendebat waterstof, groen gas en andere energiedragers van 20 december jl.
- De branchevereniging Platform Groen Gas heeft in een publieke reactie op de internetconsultatie van het concept wetsvoorstel ook aangekaart dat het plafond wat nu voor deze sector geldt ontoereikend is. Deze internetconsultatie is donderdag 16 februari gesloten. U zult over de binnengekomen reacties nader worden geïnformeerd, als onderdeel van het wetgevingsproces.

- Door het ophogen van het plafond voor biogas, zijn er twee plafonds voor biomassa: het niveau van 240 €/MWh voor alle vaste biomassa, zoals houtpellets, en het niveau van 285 €/MWh voor gasvormige biomassa.
- Als gevolg van deze ophoging is er sprake van een verwachte budgettaire derving van €1,3 miljoen. MFIN heeft daarom ook akkoord gegeven op deze ophoging.
- Deze beantwoording is vooruitlopend op een geplande Kamerbrief waarin de huidige stand van zaken rondom de inframarginale elektriciteitsheffing wordt toegelicht. In die Kamerbrief kan ook stil worden gestaan bij de beantwoording van deze Kamervragen en het ophogen van het plafond voor biogas. De verwachting is dat deze Kamerbrief spoedig zal worden verzonden.
- In uw beantwoording geeft u aan dat:
 - De inframarginale elektriciteitsheffing erop gericht is om excessieve omzet tegen te gaan, en het onwenselijk is als bedrijven failliet gaan als direct gevolg van deze heffing.
 - Het eerdere niveau van 240 €/MWh gebaseerd was op kosten van houtige biogrondstoffen, dat dit geen goede indicator is voor de kosten van andersoortige biomassa zoals gebruikt door biogasproducenten met een WKK en dat in plaats daarvan nu gebruik wordt gemaakt van een Duitse analyse van de kosten voor biogrondstoffen voor biogas-WKK's. Wegens de internationale markt voor grondstoffen zijn deze kosten ook representatief voor de Nederlandse markt.
 - U bereid bent om specifiek voor gasvormige biomassa een hoger plafond in te stellen, van 285 €/MWh, gebaseerd op bovenstaande analyse.
 - U niet bereid bent om de omzetberekening voor deze sector te baseren op een gemiddelde over de gehele heffingsperiode in plaats van een maandelijkse berekening. Het conceptwetsvoorstel voor de inframarginale elektriciteitsheffing baseert de omzetberekening voor alle heffingsplichtigen op maandbasis, een uitzondering voor deze sector maakt de uitvoering van de wet complexer.

Toelichting

Ophoging van het plafond

- Het inframarginale plafond beoogt alleen excessieve omzet af te romen. Het huidige plafond van 240 €/MWh voor biomassa is gebaseerd op kosten van houtige biogrondstoffen.
- Deze grondstof is echter niet representatief voor de grondstoffen die vergisters / biogas-WKK's gebruiken. Een analyse van DBFZ¹ van de Duitse grondstoffenmarkt voor biogas adviseert dat een cap van 285 €/MWh voor deze sector leidt tot het afromen van alleen de excessieve omzet en het voorkomen dat biogas-WKK's als gevolg van de heffing hun productie geheel stoppen.
- Omdat veel van de biogrondstoffen voor biogasproductie verhandeld worden over de grens, is de inschatting dat kosten voor biogrondstoffen in Nederland

¹ Deutsches biomasseforschungszentrum, een biomassa-onderzoekscentrum gefocust op toegepast onderzoek naar o.a. het Duitse biomassa- en energiebeleid

hiermee overeenkomen. Er is geen nationale analyse in Nederland beschikbaar voor deze sector.

- Doordat België en Duitsland een hoger prijsplafond hanteren, is de markt voor biograndstoffen in onze buurlanden aantrekkelijker. Daarmee is er een risico op weglek van grondstoffen, en dus een weglek van productie. Dit risico bestaat ook bij een plafond dat hoger ligt dan de huidige elektriciteitsprijzen.
- Weglek van productie heeft een negatieve impact op de hoeveelheid aardgasconsumptie, het halen van hernieuwbare energie- en broeikasgasreductiedoelstellingen en de robuustheid en flexibiliteit van het elektriciteitssysteem.

Krachtenveld

- Gezien de samenwerking met het Ministerie van Financiën is inhoudelijke afstemming met hen gezocht. Inhoudelijk zijn zij akkoord met het ophogen van het plafond, evenals met de budgettaire gevolgen hiervan.
- Branchevereniging Platform Groen Gas heeft eerder een open brief aan u verstuurd waarin zij pleitten voor een plafond van 320 €/MWh voor deze sector. Later in hun reactie op de internetconsultatie hebben ze opnieuw een hoger plafond voorgesteld, maar hebben zij dit bijgesteld naar 285 €/MWh.

Financiële/juridische overwegingen

- De elektriciteitsprijs is sinds eind november sterk gedaald, met lagere opbrengsten voor deze heffing als gevolg (en lagere uitgaven voor het prijsplafond). De verwachte inkomstenderving voor de Staat als gevolg van het verhogen van het plafond voor gasvormige biomassa op basis van huidige inschattingen is €1,3mln.
- Juridisch is een scheiding tussen houtige en gasvormige biomassa te maken, waardoor het mogelijk is om voor de biogas-WKK's een ander plafond te hanteren dan voor de bijstook van houtige biomassa in bijvoorbeeld afvalverbrandingsinstallaties.
- Vanwege de eisen die de Europese Verordening stelt, werkt de nationale implementatie met terugwerkende kracht vanaf 1 december 2022. Het is daarmee wenselijk om de sector zo snel mogelijk op de hoogte te stellen van een besluit om het op hen toepasbare plafond te wijzigen.

Uitvoering

- Een extra plafond voor een specifieke sector maakt de uitvoering van de heffing complexer. Echter, omdat het een afgebakende groep producenten is en deze scheiding juridisch goed te maken is, zal deze wijziging wel uitvoerbaar blijven.
- 17 februari hebben de uitvoeringsdiensten (Belastingdienst, Nederlandse Emissieautoriteit en Autoriteit Consument & Markt) van deze heffing hun uitvoerings- en Handhavingstoets afgerond. Deze wijziging van het plafond was geen onderdeel van hun analyse.

Communicatie

- Naast de beantwoording van deze Kamervragen, zal de branchevereniging Platform Groen Gas ook actief worden gewezen op het ophogen van het plafond voor biogas. Ook in toekomstige communicatie, zoals een Kamerbrief, zal op deze wijziging worden gewezen.